

Oplata pocztowa uiszczona gotówką.

Biblioteka Jagiellońska
Kraków
u. Św. Anny 12

TYGODNIK SPOŁECZNO-GOSPODARCZY CENTRALNEGO OKRĘGU PRZEMYSŁOWEGO

R O K II

N° 21

21.V.1939

Kielce, Dworzec Główny

„Radostowa”

CENA NUMERU **20** GR.

— w Ameryce 10 cent. —

S A N D O M I E R Z

PRZEMYSŁ

Samochód polskiej konstrukcji i z polskiego materiału

Grupa polskich konstruktorów zbudowała samochód osobowy poczynawszy od silnika a skończywszy na najmniejszej śrubce, wszystkie części zostały wyprodukowane w Polsce.

Jest to samochód 4—5 osobowy z silnikiem zbliżonym do typu silnika „Oppel-Olimpia” z litrażem 1,3 litra. Samochód ten po przejściu prób terenowych łatwo wyciąga 100 kilometrów na godzinę. Cena samochodu 6.000 do 7.500 złotych w zależności od rozmiarów produkcji (cena bez uwzględnienia potrąceń z podatków dochodowego i innych ulg). Jak się dowiadujemy produkcją na większą skalę tego samochodu ma się zająć Spółka Akcyjna „Bielany”.

Wybitna poprawa w przemyśle chemicznym

Zostało ogłoszone sprawozdanie Związku Przemysłu Chemicznego R. P. obrazujące tempo rozwoju poszczególnych gałęzi twórczości chemicznych w roku ubiegłym. Zwrócono głównie uwagę na produkcję surowców zastępczych. Ze sprawozdania tego wynika, że rok ubiegły przyniósł przede wszystkim znaczny wzrost produkcji sztucznych włókien. Wprawdzie produkcja sztucznego jedwabiu nie wykazuje zmian w stosunku do r. 1937, wynosząc około 6.200 ton rocznie. Zato produkcja sztucznych włókien ciętych, opartych na celulozie, rozrasta się w szybkim tempie. W r. 1938 mianowicie nastąpiło rozszerzenie instalacji fabrycznych — kosztem wielomilionowych inwestycji — i doprowadzenie zdolności produkcyjnej do 12.000 ton włókien ciętych rocznie. Efektywna produkcja wyniosła niespełna 4.000 ton, prawie całkowicie umieszczona na rynku wewnętrznym.

Drugim wartym szczegółowego podkreślenia zjawiskiem w zakresie surowców zastępczych jest podjęcie w roku 1938 wytwarzania sztucznego kauczuku w oparciu o spirytus.

Trzecim wreszcie faktem jest dalsze rozszerzenie produkcji sztucznych mas plastycznych, opartych bądź na nitrocelulozie (celuloid), bądź na fenolach (typu bakelitów), bądź wreszcie na kazeinie (typu galalitów). W roku 1938 — obok znacznego podwyższenia produkcji tych mas w fabrykach już istniejących — powołano do życia trzecią fabrykę mas plastycznych opartych na kazeinie.

Jak widać z powyższego, wszystkie działy przemysłu chemicznego wykazują wzrost produkcji. Jest to objaw tym więcej pocieszający, że w okresie dozbrajania całego świata przemysł chemiczny ma do odegrania zupełnie kapitalną rolę. Polski przemysł chemiczny nie pozostaje w tyle, lecz nieustannie posuwa się naprzód. (P.A.G.)

HANDEL

Hiszpania interesuje się polskim drewnem

Polskie koła drzewne przewidują, że niebawem ruszy eksport polskiego drewna do Hiszpanii. Hiszpania interesuje się m. in. tarcicą budowlaną, dalej podkładami kolejowymi oraz słupami telegraficznymi. Najsilniejszym zainteresowaniem cieszy się jednak polska klepka dębowa, przy czym zapotrzebowanie Hiszpanii na ten sortyment — jak mówią — przekracza maksymalną zdolność produkcyjną polskiego przemysłu drzewnego w tym zakresie.

Wzrasta znacznie eksport drewna przez Gdynię

W miesiącu kwietniu wyeksportowaliśmy przez port gdyński 49.700 m³ drewna. Jak z tego wynika, eksport kwietniowy nie tylko przewyższył eksport z lutego i marca, kiedy to wywieźliśmy 23.500 m³ i 26.100 m³ — lecz również eksport z ostatnich miesięcy ubiegłego roku, kiedy to, jak np. w październiku, wyeksportowano 49.300 m³, co było uważane za rekordową cyfrę eksportu w drugiej połowie 1938 roku.

Polskie drewno zwyżkuje na rynku angielskim

Ceny za drewno (tarcice) na rynku angielskim poszły w górę. Obecnie ceny Polskich Lasów Państwowych są o jeden funt wyższe od cen ostatniego cennika, wydanego z końcem października ub. r.

ROLNICTWO

Niejednolita tendencja zbożowa na rynkach krajowych

W ubiegłym tygodniu na krajowych rynkach zbożowych panowała niejednolita tendencja zbożowa. Tylko w niektórych ośrodkach konsumcyjnych i to wyłącznie większych, ceny za pszenicę i owies nieznacznie zwyżkowały, we wszystkich innych utrzymywały się na poprzednim poziomie. Zdrożały nieznacznie maki, jak również otręby. Wobec zakończenia siewów wiosennych

owsa i jęczmienia, osłabła tendencja na te zboża, co ma normalnie miejsce.

Na zagranicznych rynkach zbożowych zaznaczyła się zwyżka cen, zwłaszcza za pszenicę. Zwyżkę tę należy jednak traktować jako chwilową, gdyż zwyżka ta nastąpiła wskutek większego zapotrzebowania niektórych państw w Europie, uzupełniających swoje rezerwy wojenne.

Mąka pszenna zdrożała

W ubiegłym tygodniu mąka pszena 65 proc. zdrożała o 1.25 zł. do 36.75 zł. za 100 kg. Ceny maki żytniej nie uległy zmianie.

Nowy nawóz fosforowy polskiej produkcji

Przed jesienią br. ukaże się na rynku nowy nawóz fosforowy produkcji Zjednoczonych Fabryk Związków Azotowych w Mościcach i Chorzowie, który będzie nosił nazwę „Extrafos”.

Nawóz ten zawiera około 30 proc. kwasu fosforowego, rozpuszczalnego w 2 proc. kwasie cytrynowym, i około 30 proc. wapna, a był już dotychczas w handlu — w niedużych coprawda ilościach — pod nazwą „Dwufosfat”.

Z nawozem tym wykonanych zostało w całym kraju przez Zakłady i Koła Doświadczalne, poczynawszy od roku 1936, kilkaset doświadczeń polowych pod pszenicę i żyto ozime, pod jęczmień oraz buraki cukrowe i pastewne. Bardzo obszerny materiał, odnoszący się do tych doświadczeń, jest już w opracowaniu, a wyniki z zebranych do tej pory doświadczeń będą w najbliższym czasie opublikowane na łamach prasy rolniczej.

Ceny porównawcze w r. 1937 i 1938

Według sprawozdań poszczególnych giełd zbożowo-towarowych, ceny na żyto w r. 1938 w stosunku do roku 1937 kształtowały się jak następuje (ceny przeciętne za 100 kg.):

Miesiąc	Rok 1937	Rok 1938
Styczeń	zł. 22.37	zł. 23.47
Luty	„ 24.82	„ 22.64
Marzec	„ 25.56	„ 20.53
Kwiecień	„ 25.33	„ 20.48
Maj	„ 25.90	„ 21.48
Czerwiec	„ 27.00	„ 21.77
Lipiec	„ 24.09	„ 21.46
Sierpień	„ 24.13	„ 17.31
Wrzesień	„ 24.35 i pół	„ 16.11
Październik	„ 24.01	„ 15.76
Listopad	„ 24.06 i pół	„ 15.36
Grudzień	„ 23.67 i pół	„ 15.63

Jak wynika ze sprawozdania, giełdy w r. 1938 miały większe obroty w tonach, natomiast mniejsze w gotówce.

TYGODNIK SPOŁECZNO-GOSPODARCZY CENTRALNEGO OKRĘGU PRZEMYSŁOWEGO

ROK II

Sandomierz, 21 maja 1939 r.

Nr 21

Treść numeru: *Nakazem chwili: ofensywa gospodarcza — Idziemy naprzód w unaradawianiu rzemiosła — Skarżysko-Kamienna (stan dróg, inwestycje komunikac.) — Fundusz Pracy walczy z bezrobociem — Historie sandomierskie — „Złota lista” ofiar na F. O. N. — Wynik subskrypcji P. O. P. w Mielcu — Budowa hal przemysłowych w C.O.P. — Aktualności gospodarcze — Z terenów powodziowych — Jak kształtują się wydatki Izby Rolniczych w Polsce — Kronika C.O.P. — Przemysł — Handel — Rolnictwo. — Wiadomości gospodarcze.*

NAKAZEM CHWILI: OFENSYWA GOSPODARCZA!

„...Kto rejteruje w obawie dalszego wysiłku, nie może spodziewać się rezultatów. Tchórz w procesie gospodarczym jest nie mniej godny pogardy, jak tchórz na polu bitwy... ..Bojowość, zdecydowana postawa, spokój, opanowanie, wytrwałość w aktywności gospodarczej — oto elementy zwycięstwa, które kiedyś będziemy czcić tak samo, jak dziś czcimy wytrwałość i determinację legionistów Piłsudskiego”.

„...Ktokolwiek odstępuje od swych normalnych czynności i działań, magazynując pieniądze, czyniąc rezerwy ponad miarę zwykłego pogotowia, bądź powstrzymując się od kupna, gdy się kupić powinno i kupić może — ten powoduje „skrzepy” w skomplikowanym mechanizmie gospodarczego i pieniężnego obrotu, w którym każde kółko zazębia się z innym”.

„...Jeśli więc miałbym odpowiedzieć na pytanie, jakie jest dziś najważniejsze gospodarcze hasło, na dziś i na jutro musiałbym odpowiedzieć: Działać normalnie — zdwoić wysiłek pracy!”

Te silne i gorące słowa padły przez radio z ust dyr. dep. Janusza Rakowskiego. Popłynęły z tysięcy głośników jak hasło, rzucone Narodowi do wypełnienia.

Mówią one, że pod wielkimi dokonaniem ostatnich czasów na odcinku politycznym, nie może powstać rozluźnienie wiązań w strukturze gospodarczej, rozluźnienie zrodzone z niezdecydowania i rezerwy tych, którym w obecnej chwili wydarzeń zabrakło odwagi. Albowiem wysiłek gospodarczy musi być tak wielki, jak wielkim i wspaniałym jest cel, do którego Państwo nasze zmierza, do którego dojść musi i dojdzie!

A celem tym jest potęgą Rzeczypospolitej!

Dlatego — ...zdwoić wysiłek pracy! Dlatego nakazem chwili — ofensywa gospodarcza!

Idziemy naprzód w unaradawianiu rzemiosła

Obszar województwa kieleckiego, posiadający za sobą dawną i wielką tradycję w zakresie rękodzielnictwa i rzemiosła i dzisiaj również przedstawia się jako przodujący liczebnością i rozmaitością warsztatów rzemieślniczych. Chlubna przeszłość na tym odcinku życia gospodarczego ziemi sandomiersko-kieleckiej nie tylko nie zanikła wskutek przesuwania się z biegiem czasu punktu ciężkości na przemysł, ale rzemiosło rozwija się tutaj coraz pomyślniej, dając coraz większym rzeszom Polaków zarobek. Fakt silnego uaktywnienia rzemiosła narodowego ma swą przyczynę również w szczęśliwym układzie sił, w którym rzemieślnik nie uważa placówek przemysłowych za groźnego a nawet niszczącego rękodzielnictwo konkurenta, ale staje się jego koniecznym uzupełnieniem na odcinku produkcji.

Przodujące miejsce w liczebności rzemiosła kwalifikuje wspomniany teren Kieleckiej Izby Rzemieślniczej do roli czołowej we wszelkich akcjach, podnosząc siłę i wartość rzemiosła narodowego. Dane cyfrowe, ilustrujące stan polskiego posiadania na naszym terenie wskazują do pewnego stopnia drogę wyjściową.

Obecnie na 49.286 warsztatów rzemieślniczych mamy 27.780 chrześcijańskich a 21.506 żydowskich. Stan ten z roku na rok zmienia się na korzyść polskiego stanu posiadania, albowiem jeszcze kilka lat temu ilość warsztatów żydowskich stanowiła poważną większość.

Biorąc pod uwagę, że z podanej liczby warsztatów znaczny odsetek, bo 23.766 znajduje się na terenie gmin i osad, wówczas przypuszczalna ilość warsztatów żydowskich w miastach przekroczy 60 proc. ogólnej ich liczby. Ogółem na terenie woj. kieleckiego żydzi stanowią w miastach 60 proc. ogółu rzemiosła a we wsiach i osadach 27 proc.

W poszczególnych grupach zawodowych stan posiadania polski i żydowski jest następujący:

grupa	chrześcijan	żydów
budowlana	3.874	802
drzewna	6.016	1.305
włókiennicza	1.538	7.245
metalowa	4.489	1.287
spożywcza	4.987	3.672
usług osobistych	919	754
razem	27.780	21.506

Ogółem na 68 zawodów rzemieślniczych, wykonywanych na terenie woj. kieleckiego w 36 zawodach, przeważają

warsztaty żydowskie, w 9 stanowią znaczny odsetek, nie są natomiast reprezentowani tylko w 6 zawodach, a mianowicie: w garncarstwie, studniarstwie, sztukatorstwie, pilnikarstwie, siodlarstwie i rzeźnictwie koni.

Rok 1938 poprawia stan polskiego posiadania, bo na 1.835 nowych warsztatów przybyło żydowskich tylko 701, zaś w skreślonych kartach rzem. w tym czasie żydowskie warsztaty zmniejszyły się o 283.

Już te nieliczne przytoczone dane stanowią wniosek dla uzasadnienia istotnej potrzeby planowej akcji w kierunku unarodowienia rzemiosła. I akcję tą należy przyspieszyć na całym terenie, a specjalnie starannie i konsekwentnie prowadzić na terenie powiatów, należących do Centralnego Okręgu, gdzie stan polskiego posiadania w latach najbliższych powinien i musi podnieść się do 100 proc.

Skarżysko-Kamienna

Ciąg dalszy

Stan komunikacji drogowej w 1923 roku

Data powstania miasta z osady nosi rok 1923. Z chwilą zmiany nazwy „osada” na miasto — sieć dróg kołowych w jego rejonie przedstawiała się następująco:

1) istniały magistrale państwowe kołowe posiadające nawierzchnię tłuczniową i tak: trakt Nr 10 (i do chwili obecnej) utrzymywane przez Skarb Państwa za pośrednictwem W-łów Powiatowych w Końskich (trakt NN 13.13/113/2.) i w Wierzbniku — trakt Nr 10.

2) istniał także dojazd do stacji kolejowej utrzymywany przez Skarb Państwa za pośred. W-łu Pow. w Wierzbniku i Dyr. PKP. w Radomiu — zaopatrzony w nawierzchnię tłuczkową i bruki zwykłe-dzikie.

Mamy więc rzeczywisty obraz, że sieć drogowa i jej stan były w momencie powstawania miasta mniej niż dostateczne i śmiało można orzec, że wyposażenie właściwego terenu miasta w drogi kołowe absolutnie nie istniało. Stan powyższy stał się katastrofalnym po włączeniu w 1930 r. w granicę administracyjne miasta nowych terenów zupełnie nie urządzonych i nie wyposażonych w żadne drogi kołowe, a dopiero musiano od zaraz przystąpić do zaprojektowania na tych terenach nowych ulic, sieć których wymagała niezwłocznego, choćby prymitywnego urządzenia. W celu usunięcia tego katastrofalnego stanu z-d miejski umiał jednak zorganizować urządzenie tych dróg.

Przegląd wykonanych inwestycji drogowych

Iście amerykański rozwój miasta stworzył konieczność rozwiązania przez

z-d miasta kwestii tak niezmiernie pilnej. W okresie od 1923 r. do obecnej chwili miasto zdołało wybudować 14.260 km. ulic o nawierzchni z tłuczni lub bruku zwykłego.

1) Skarb Państwa poza normalną renowacją istniejących magistrali i dojazdów do miasta rozpoczął w 1935 r. przebudowę traktu krakowskiego Nr 13 na nawierzchnię ulepszoną, która w roku 1938/39 została całkowicie w rejonie miasta wykonana.

2) Gmina Bliżyn zdołała wykonać część dojazdu o nawierzchni z bruku zwykłego do projektowanego osiedla Brzask, które zabudowuje Spółdzielnia Wł. Nieruchomości z siedzibą w Bliżynie, zaś gromada Bzinek samorzutnie wybudowała w swojej wsi ulicę.

3) Gm. Szydłowice wykonała część drogi powiatowej o nawierzchni z tłuczni w obrębie wioski Skarżysko-Książęce.

Do wykonania wyżej omówionych prac należy na marginesie obecnego z-du miasta na czele z burmistrzem p. Tatkovskim zanotować pełną poświęcenia inicjatywę w kierunku urzeczywistnienia inwestycji. Studiujemy dalej, jak wygląda sieć drogowa w chwili obecnej.

Stan sieci drogowej w chwili obecnej

Mamy wrażenie, że zainteresuje każdego wymieniona w skróceniu wiadomość o stanie sieci drogowej w mieście Skarż-Kam. w chwili obecnej i dlatego cierpliwego czytelnika odsyłamy do niżej podanych danych, z reasumacji których wynika, że stan komunikacji kołowej na skutek szybkiej rozbudowy miasta i jego wymogów zarówno w mieście jak również i jego rejonie jest nadal rozpaczliwy i wręcz katastrofalny, a mianowicie:

Ciąg dalszy ze str. 4

Jak wygląda wewnątrz miasto?

Czterdzieści pięć kilometrów ulic i 30 tys. kw. mtr. placów komunikacyjnych znajduje się w prymitywie i dzikim stanie, tworząc jesienią i wiosną bajorzyska i wertepy, wymagające niezwykłej akrobacji przeciętnego przechodnia w zręczności chodzenia i użytkowania t. zw. „ulic”...

Z uwagi na intensywny ruch kołowy — wykonano pięć km. ulic w śródmieściu w 1930 roku, które jednak nie wytrzymują tak silnego ruchu, a naprawa ich dotychczasową metodą i sposobami to kwestia, która nie dała się rozwiązać i stanowi przysłowiową „kwadraturę koła”. Aby podołać temu, stanęła przed Zarz. miasta konieczność zmiany i to rychła zmiana istniejącej nawierzchni na nawierzchnie ulepszone, których potrzeba w związku z silnym ruchem staje się nader palącą i niecierpiącą zwłoki sprawą w decyzji i realizacji. W ogóle, przy dotychczasowym tempie tych prac ograniczonych szczupłością funduszy, rozwiązanie problemu drogowego w m. Skarż-Kam. należy się spodziewać około 2000 roku. Nie są to żartobliwe wywody ironicznie usposobionych statystyków, lecz rzeczywisty i dość smutny fakt, nad którym trzeba się poważnie zastanowić, gdyż miasto ze swym rozwojem 2000 roku czekać nie może. Jak wyżej podano, jedyną przeszkodą w usunięciu tego stanu jest brak funduszy, których, pomimo intensywnych starań obecnego Z-du miasta, nie uzyskano dotąd z zewnątrz na uzbrojenie terenów miasta.

Fundusz Pracy walczy z bezrobociem

Fundusz Pracy przeprowadził ostatnio wielką ankietę wśród bezrobotnych w Polsce. Ankieta objęła 400.000 bezrobotnych zarejestrowanych w biurach Funduszu Pracy.

Wyniki tej doskonale zorganizowanej ankiety umożliwią wszechstronne rozpatrzenie zagadnienia bezrobocia. Przez sklasyfikowanie olbrzymich rezerw rynku pracy — łatwiejsze będzie racjonalne rozmieszczenie tych rezerw w poszczególnych gałęziach produkcji.

Poniższa tabela wyjaśni np. zagadnienie bezrobocia w ciągu m. lutego na przestrzeni czterech ostatnich lat:

	1936	1937	1938	1939
Robotn. wykwal.	32,8 pr.	30,0 pr.	27,4 pr.	26,6 pr.
Robotn. niewykw.	57,3 pr.	60,5 pr.	63,4 pr.	64,0 pr.
Prac. umysłowi	7,9 pr.	7,0 pr.	5,8 pr.	4,3 pr.

Tabela wskazuje jak najwyraźniej, iż zmniejsza się stale liczba bezrobotnych wykwalifikowanych oraz liczba pracowników umysłowych. Wzrost bez-

robotnych niewykwalifikowanych tłumaczy się stałym napływem niefachowców ze wsi.

Podstawowym postulatem, jaki wynika z tej ankiety, jest **sprawa przeszkolenia fachowego kadr młodzieży bezrobotnej**. Tak przygotowane rezerwy zasilać rynki pracy w przemyśle, rolnictwie, rzemiośle i handlu.

Ustalenie stosunków rodzinnych, stanu majątkowego — pozwoli zorientować się, czy dany bezrobotny może wyjechać do pracy w odleglejsze okolice.

W ten fachowy sposób zorganizowana rejestracja bezrobotnych pozwoli na prowadzenie racjonalnej polityki na rynku pracy: zmniejszy się w najbliższej przyszłości przede wszystkim ilość bezrobotnych fachowców. Szkolenie czy doszkalanie niewykwalifikowanych bezrobotnych pozwoli na stopniowe wprowadzenie na rynek pracy jak najszerzych rzesz robotniczych.

Administracja „COP”

zawiadamia, że z dniem 20 maja r. b. przyjmuje zamówienia na wszelkiego rodzaju reklamy barwne i projekty graficzne, wchodzące w zakres reklamy handlowej. Poza tym wykonuje projekty wnętrz, witraże do kościołów, dyplomy, odznaki, albumy pamiątkowe, plakaty i t. p.

Wykonanie artystyczne. Ceny przystępne.

Administracja „COP”.

Historie sandomierskie

IV

Podobno rzeczy wielkie składają się z cząstek drobnych a nawet bardzo drobnych. Z jakichś drobinek czy molekuł, które są tak podłego autoramentu — jakby to obrazowo wyraził pan Zagłoba, — że ani takiego drobiażdźka palcami dobrze przychwycić, ani nawet delikatną pensetą ucaścić niepodobna. Takiej są już delikatnej kompleksji i niema na to rady.

Przeciętny śmiertelnik nie trapi się tym jednak zanadto, tym bardziej, że polowanie na molekuły z pensetą czy bez nie należy do ostatnich gwoździ sezonu. Poprostu nie zwraca się na nie uwagi; niech sobie będą.

Co tu się zresztą trapić o jakąś, choćby nawet dobrze odżywioną molekułę czy zgola atom, gdy na wiele innych rzeczy także nie zwraca się uwagi. I także poprostu.

Człowiek, jak to człowiek; ma swoje kaprysy i to mu wolno. Zapłaci, dajmy na to, trzy razy prolongowany weksel w K.K.O. i ma pilny interes na ulicę Browarną. Mała uliczka w dół do ul. Długosza, potem schodkami — jak strzelił. Zasiadziały autochton na taki kawał się nie weźmie. Wie, że stolica C.O.P.-u swoją drogą a życie każdemu miłe, swoją. Ale element przepływowy, uprzejmie objaśniony, nie podejrzewając niczego — idzie. Idzie trzy kroki a potem zjeżdża, zsuwa się, pada, wstaje, aby znów upaść, zatacza się, czepia się powietrza, klnie, znowu pada, i wreszcie śląc pobożne życzenia pod stopy rady miejskiej, życzenia, z których każde mogłoby powalić wołu, zbiera niezbędne części swej doczesnej powłoki w okolicy gmachu rzeźni. Żydy maszerujące przez morze Czerwone, patrzące podejrzliwie na spiętrzone w trwodze bałwany, nie najadły się tyle

strachu, co ten nieszczęsny wojażer, właściciel kopy sińców i własnej kolejki szczerbatej we własnej jamie ustnej.

Takiemu biedakowi chciałoby się krzyknąć na początku jego karkołomnej podróży: człowieku, opamiętaj się, czekaj! Sprowadź awionetkę z awiomatką i awiodziadkiem a może wtedy... dostaniesz się na ulicę Browarną... w okolicy gmachu rzeźni...

Ta „kozia ścieżka”, której dzisiaj najbardziej wygimnastykowana kozica alpejska nie sforsuje bez wystawienia na szwank swej koziczej opinii, to wspomnienie po przejściu z czasów zakonów tatarskich, dosyć ruchliwe, zwłaszcza w dni jarmarczne, powinno być albo zamknięte albo poprawione.

Obawiam się tylko, czy magistrat nie uważa tej całej sprawy za molekułę, drobiażdżek czy nawet za atom tak drobny, że poprostu wymyka się z pola widzenia i zasięgu dobrych chęci.

„Złota lista” ofiar na F. O. N.

Strzałkowski Leonard z Samborca 8 monet srebrnych.

Bak Stanisław ze Strochcic 78 monet srebrnych.

Nagórny Ludwik z Łojowic 9 monet srebrnych.

Ochociński Walenty, Sandomierz 3 monety srebrne, 1 broszka srebrna, 1 łańcuszek srebrny.

Ochocimska Genofefa, Sandomierz 11 monet srebrnych, 17 miedzianych.

Jakowska Helena b Sadłowic, 25 dolarów w banknotach

Kotowicz Helena, 2 medale srebrne 2 mosiężne, 1 bransoletka (10 szt.

po 10 kor. austr.) 5 monet srebrnych po 1 kor. austr.

Żuber Wincenty z Sandomierza, 177 monet srebrnych ros., austr., 2.75 kg monet nikl., miedz., żelaz.

Czerniawski Adam post. P. P. z Obrazowa 8 monet srebrnych, 12 monet nikl., miedz., żelaznych

Na F. O. N.

Personel Państwowego Zarządu Wodnego zadeklarował na P.O.P. 2.720 zł. przekazując jednocześnie kwotę na F. O. N. Niezależnie od tego złożył na F. O. N. kwotę 600 zł. w gotówce.

Ogólny wynik subskrypcji P. O. P. w K. K. O. w Mielcu

(k) Komunalna Kasa Oszczędności powiatu mieleckiego w Mielcu, ul. Piusa XI 2, która w bieżącym roku obchodziła jubileusz 40-lecia swej b. żywotnej działalności, jako placówka subskrypcyjna—oddała mrówczą pracą dyr. Adama Ungeheuera i jej personelu—cały wysiłek dla dobra Ojczyzny w okresie subskrypcyjnym, osiągając ze wszystkich placówek ilościowo i jakościowo największe rezultaty, które przeszły wszystkie oczekiwania.

Na ogólną ilość 1.016 subskrybentów w tejże Kasie, suma ogólna subskrypcji zamknęła się kwotą 72.040 zł., a suma wpłaconych kwot na poczet subskrypcji 39.084 zł., w tym razie zbyt mała cyfra 57 izraelitów na kwotę 3.120 złotych.

W zakreślonej kwocie mieści się również 468 zł., wpłaconych przez młodzież szkolną publ. szkoły powsz. męskiej w Mielcu, która oddała Wodzowi Armii Polskiej na cele dozbrojenia lotniczego cały swój długo oszczędzany majątek.

M. in. darami na F. O. N. złożyli w K.K.O. pp. mjr. Piotr i Zofia Zagórowscy z P.Z.L. złote obrączki ślubne.

Poszukuje się sprzedawcy na Centralny Okręg Przemysłowy do fabryki wafli, cukierków i czekolady **Stradomski, Skarżysko-Kam.** ul. Piłsudskiego 120.

Budowa hal przemysłowych w C. O. P.

Na dynamikę osiedleńczą przemysłu pomocniczego i rzemiosła w C.O.P. hamująco wpływa brak odpowiednich pomieszczeń dla zakładów przemysłowych i rzemieślniczych. Prowadzone przez inwestorów ośrodki finansowe w tej gałęzi gospodarczej nie zawsze zezwalają na zakup placu i wzniesienie budynków przemysłowych. Dążąc do usunięcia tej trudności oddział C.O.P. Polskiego Związku Przemysłowców Metalowych w Sandomierzu zgodnie z ustalonym programem prac na zebraniu w marcu br., w którym sprawa rozbudowy przemysłu pomocniczego i rzemiosła zajmuje pierwsze miejsce, przystąpił obecnie do opracowania projektu hal przemysłowych, w których znajdzie pomieszczenie drobny przemysł i rzemiosło.

Hała przemysłowa jest to większy budynek podzielony na poszczególne ubikacje i przystosowany do pomieszczenia zakładów przemysłowych i rzemieślniczych.

Prace nad projektem obejmują również zagadnienie racjonalnego umieszczenia hal, aby uzyskać gospodarcze i planowe powiązanie ze sobą wszystkich gałęzi przemysłowych i rzemiosła.

W ten sposób dzięki pracom oddziału COP Polsk. Związku Przem. Metal. zostanie usunięta trudność, z jaką spotykał się przemysł pomocniczy i rzemiosło, gdyż po zrealizowaniu hal przemysłowych inwestor znajdzie pomieszczenie dla swoich zakładów.

Jak kształtują się wydatki Izby Rolniczych w Polsce

Dane statystyczne, dotyczące wydatków dwunastu Izby Rolniczych w Polsce, istniejących od r. 1935, w okresie od roku budżetowego 1934-35 do roku budżetowego 1938-39, pozwalają ustalić hierarchię i wysokość wydatków.

Ścisła analiza tych wydatków wskazuje, że na czoło wydatków Izby Rolniczych (bez organizacji naczelnej, jaką jest Związek Izby i Organizacji Rolniczych) wysuwają się wydatki na zarząd ogólny. Wydatki te obejmują utrzymanie biur Izby, personelu, pokrycie rozchodów rzeczowych, kredyty na zasiłki Izby na wydatki ogólne dla organizacji rolniczych, spłata długów, dopłaty do wydatków administracyjnych przedsiębiorstw i majątków Izby Rolniczych. Suma ogólna tych wydatków wyniosła zł. 10.167.777,01.

Drugie miejsce zajmują wydatki na wytwórczość roślinną — 9.996.004,86; trzecie—wydatki na wytwórczość zwierzęcą—9.857.861,12, czwarte — wydatki na „popieranie właściwych sposobów gospodarowania” są to kredyty na prace metodyczne prowadzone przez zakłady i czasopisma rolnicze, kursy ogólno-rolnicze, konkursy gospodarskie, dokształcanie pracowników fachowych, działaczy społecznych, akcję Kół Gospodyń Wiejskich i t.p.) — i wynoszą one 8.260.880,37 zł., piąte miejsce zajmują wydatki na szkolnictwo—4.444.550,37 zł., na szóstym miejscu — wydatki na dział ekonomiczny (kredyty na zakłady rolnicze, politykę gospodarczą, ekonomikę gospodarstw wiejskich, statystykę i t.p.) wynoszą one 2.466.260,33 zł.

Tygodnik „Rozwój”

Akcja o unarodowienie polskiego handlu i rzemiosła, jaką prowadzi „Rozwój” — Tygodnik Handlowy Kupiecki i Rzemieślniczy jest godna podkreślenia i pełnego uznania. Rubryka: Możliwości osiedleńcze dla kupców i rzemieślników polskich na Ziemiach Wschodnich — daje wiele bogatego materiału, opracowanego fachowo i stwarza poważne możliwości dla wszystkich Polaków, których zagadnienie ekspansji na Ziemię Wschodnie bezpośrednio interesuje.

Redakcja i Administracja Tygodnika „Rozwój”: Łódź, Al. Kościuszki 93, telefon 27.066.

Oszczędzajcie w Komunalnej Kasie Oszczędności w Tarnobrzegu (oddział w Rozwadowie)

AKTUALNOŚCI GOSPODARCZE

Polsko-litewska współpraca rolnicza

Należy z zadowoleniem podkreślić, ostatnio między Polską a Litwą współpraca gospodarcza zaczyna rozwijać się coraz pomyślniej. Organizacje zrzeszające polskich producentów drzewek owocowych nawiązały kontakt ze spółdzielczością w Kownie dla dostawy z Polski do Litwy drzewek owocowych, głównie jabłoni. Z wiosną b. r. wysłane zostały już na Litwę pierwsze partie zakupionych przez rolników litewskich drzewek owocowych, a dzięki identycznym warunkom klimatycznym na Litwie jak naszych Kresach Północno-Wschodnich handel ten posiada wszelkie szanse dalszego poważnego rozwoju.

Polscy producenci nasion ogrodniczych podjęli starania o zorganizowanie wywozu za granicę niektórych gatunków nasion ogrodniczych i w tej sprawie nawiązały kontakt z litewskimi odbiorcami nasion, przesyłając próbki, które za pośrednictwem litewskiej firmy nasiennej „Letukis” poddane będą w roku bieżącym próbom doświadczalnym w litewskich organizacjach rolniczych. W jesieni b.r. należy się spodziewać wysyłki pierwszych partii nasion polskich do Litwy.

Uruchomienie kontyngentów autonomicznych na kawę i herbatę

Ministerstwo Przemysłu i Handlu uruchomiło ostatnio autonomiczne kontyngenty na kawę i herbatę. Umożliwi to usunięcie braków w imporcie, które ostatnio powstały, spowodowane brakiem promes na transakcje wiązane. Uruchomione kontyngenty autonomiczne działać będą zastępczo, regulując import kawy i herbaty do czasu uzgodnienia i ogłoszenia instrukcji o transakcjach wiązanych. Wynika z tego, że system transakcji wiązanych nie będzie zlikwidowany. Import herbaty umożliwi pokrycie zapotrzebowania rynkowego, umożliwiając jednocześnie kształtowanie się cen bez zmiany w tym sensie, że nie należy przewidywać wyższych cen. Podobna rzecz ma się z kawą. (P.A.A.)

Wywóz węgla poważnie wzrasta

Miesiąc kwiecień zaznaczył się dużym wzrostem eksportu węgla kamiennego. Tymczasowe dane wskazują, że gdy w marcu b.r. wywieziono 1.088.000 ton, to w kwietniu pozycja ta wzrosła do 1.286.000, czyli o przeszło 18 proc. W porównaniu z kwietniem ub. r., kiedy eksport wyniósł 947.000 ton, wzrost

w kwietniu roku bieżącego jest jeszcze bardziej wyraźny.

Jeżeli chodzi o poszczególne rynki, to najbardziej spadł wywóz do b. Czech, bo o 75.000 ton. Mniejszy spadek notujemy dla rynków środkowo-europejskich i bałtyckich, natomiast znacznie więcej niż m-cach poprzednich wywieziono do Włoch, Francji, Szwecji, Holandii, Słowacji i Argentyny.

Przeładunek węgla w portach polskich zwiększył się z 788.000 t. w m-cu marcu do 988.000 t. w m-cu kwietniu. Z liczby tej przypada na Gdynię 583 tys. t., zaś na Gdańsk 405 tys. t.

Przeszło milion metrów sześć. drewna spławiono polskimi drogami wodnymi

W r. 1938 spławiono na polskich drogach wodnych śródlądowych przeszło milion metrów sześć. drewna. Z ilości tej wyładowano wewnątrz kraju 889.000 m³ około 100.000 m³ w Gdańsku, około 35.000 m³ za granicą.

W stosunku do r. 1937 naładowano drewna i spławiono około 15 proc. więcej wodnymi drogami śródlądowymi w Polsce.

Inwestycje Państwowego Monopolu Spirytusowego w C.O.P.

Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego zakupiła od Zdzisława hr. Tarnowskiego z Dzikowa tereny leśne pod Tarnobrzegiem zwane Zwierzyniec o obszarze około 100 hekt.

Oprócz zabudowań fabrycznych projektowana jest budowa własnej bocznicy kolejowej oraz ze względu na panujący w Tarnobrzegu głód mieszkaniowy — kolonii mieszkalnej.

Dla Tarnobrzega, gdzie obecnie kończy się budowa fabryki stopów półszlachetnych „Torpeda” oraz Polskie T-wo Akumulatorowe (akumulatory) powstanie jeszcze jednego ośrodka przemysłowego na dużą skalę ma duże znaczenie.

Z terenów powodziowych

W dn. 16 bm. w godzinach rannych sygnalizowano w Skarżysku o wyruszeniu wielkich wód od strony Suchedniowa w kierunku Rejowa-Skarżysko-Kam.

Zarządzono akcją pogotowia, która na razie nie przewidywała większych rozmiarów spustoszenia. Zbiornikiem przybywających wód, unoszących rozbite części domostw, materiały drzewne i dobytek ludzki od strony Suchedniowa stał się wielki staw — prawie o powierzchni 15 ha, który przez swój normalny obszar i umocnienia, zdawało się — wytrzyma przypływ wód.

Z obawy, aby przebywające ryby w stawie nie powędrowały z wodą dalej — upuszczano wodę z ostrożnością i to stało się przyczyną katastrofy, która już w Rejowie na terenie przystani wioślarskiej przemieniła się w niebywałe spustoszenie; teren przystani, budynki klubowy, nagromadzony tam inwentarz został doszczętnie zniesiony. Żywiół wodny zdołał przerwać groble, która od niepamiętnych czasów wytrzymywała napór wód fok rocznie.

Na drodze wezbrane wody uszkodziły elektrownię, zabrały ze sobą przyległe domostwa wraz z dobytkiem — i w marszu swym podążały do przedmieścia Bzin, gdzie zerwały most łączący przedmieście z terenami F. A.

Uszkodzone zostały fundamenty kilku kamienic, a wraz z tym znajdu-

jące się w nich sklepy, skąd woda zabrała i poniosła wszystkie towary. W samym mieście rozerwało umocowania przeciwwodne przy f-ce J. Witwicki, a wody unosiły dalej co napotkały na swej trasie. Dziś wychodzi na jaw, że właściwe koryto rzeki należałoby uregulować i przystosować go do podobnych a ewentualnych przepływów wód — sprawa ta wymaga nakładu gotówkowego i troskliwej opieki ze strony odpowiedzialnych czynników samorządu miejscowego i powiatowego, które nad tym problemem nie mogą przejść do dziennego porządku, bowiem w razach zaniedbania tej sprawy w każdej chwili okoliczni mieszkańcy, czy też placówki przemysłowe będą znów narażone na podobne straty, które dziś można szacować na setki tysięcy zł.

*

Na szosie Mniów—Stąporków woda zerwała most i nawierzchnię szosy. W okolicach Kunowa — Borzechowa i Ćmielowa wzdłuż toru kolejowego woda zalała tysiące hektarów pola. W kilku miejscach z powodu podmycia toru kolejowego, komunikacja kolejowa była na krótki czas przerwana. Na tereny dotknięte powodzią wyjechał wojewoda kielecki Dr. Dziadosz, celem zorientowania się w rozmiarach szkód oraz zarządzenia zorganizowania pomocy dla powodzian.

Kronika

SANDOMIERZ

Z Państw. Liceum i Gimnazjum Męskiego w Sandomierzu

Do wpisu do egzaminu wstępnego do kl. I gimnazjum należy zgłaszać się osobiście rano codziennie w kancelarii celem wypełnienia formularza i zbadania lekarskiego. Wiek przepisany: urodzeni od 1923 do 1927 roku. Termin egzaminów ogłoszony będzie w gimnazjum i w miejscowej prasie.

Do Liceum humanistycznego i przyrodniczego przyjmować się będzie bezpośrednio po ukończeniu roku szkolnego. Wiek przepisany: urodzeni od 1919 do 1923 roku.

Do Bursy zakładu należy się zgłaszać zawczasu, w bursie lub kancelarii.

*

Koło P.M.S. w Sandomierzu przyjmuje już zgłoszenia do jednorocznej szkoły przysposob. kupieckiego na rok 1939-40. Warunki przyjęcia: 6 kl. szkoły powsz., do 18 lat życia (dla starszych szkoła uzyskuje zezwolenie Kuratorium). Szkoła jest prowadzona za zezwoleniem władz szkolnych: wydaje świadectwa, uczniom przysługują zniżkowe leg. kolejowe.

Ukończenie szkoły daje możliwość uzyskania nawet kierowniczej pracy w sklepie.

*

W niedzielę, dnia 21 bm., odbędzie się w sali Rady Miejskiej Powiatowy Zjazd Delegatów Sandomiersk. Związku Rezerwistów.

*

Staraniem sekcji opieki społecznej Rodziny Wojskowej odbyła się w dniu 7 bm. w lokalu tejże organizacji uroczystość „Święta Matki”. Na uroczystość zaproszono 110 matek dzieci dożywianych przez organizację.

Program uroczystości obejmował: powitanie uczestniczek uroczystości przez Przewodniczącą Zarządu Rodziny Wojskowej, referat p. t. „Rola matki Polski” oraz deklamacje w wykonaniu dzieci, które następnie matkom swym wręczyły kwiaty. Wykorzystując liczne zgromadzenie kobiet przewodnicząca koła wygłosiła pogadankę o obecnej sytuacji politycznej w Polsce i świecie oraz wezwała zebrane do zachowania postawy i pełnego spokoju pogotowia moralnego w obliczu rozgrywających się wydarzeń.

Na zakończenie uczestniczki uroczystości były podejmowane podwie-

czorkiem, po którym jedna z zebranych matek w serdecznych słowach pożegnała dotychczasową przewodniczącą sekcji opieki społecznej p. K. Witkowską, opuszczającą Sandomierz, dziękując jej za ofiarną i troskliwą opiekę nad biednymi dziećmi i ich rodzinami.

Przebieg uroczystości uprzyjemniła orkiestra sandomierskiego pułku piechoty.

*

Nowy zarząd Związku Oficerów Rezerwy powiatu sandomierskiego z por. rez. inż. A. Prawitzem na czele rozwinął energiczną działalność. Opracowany program prac przewiduje poza pogłębieniem wiadomości fachowych w łączności z komendantem powiatowym P. W. prowadzić pracę w Związku Rezerwistów, Harcerstwie i organizacjach pokrewnych.

Nowe władze koła Z.O.R. powzięły ambitny i niezmiernie pożyteczny zamiar ożywienia życia organizacyjnego w szeregu organizacji społecznych i przyjęły zasadę, że obowiązkiem członka organizacji jest praca społeczna w ramach każdej organizacji społecznej dostępnej dla niego. Dla zrealizowania jednak tych zamiarów nie wystarczą same wysiłki zarządów i konieczne jest współdziałanie wszystkich oficerów rezerwy z powiatu sandomierskiego.

W związku z tym zarząd podkreśla, że obowiązkiem moralnym każdego oficera rezerwy jest współdziałanie z zarządem i wzywa wszystkich oficerów rezerwy do wstąpienia do organizacji oraz poświęcenia wolnego czasu pracy organizacyjnej.

Zgłoszenia przyjmuje się w Sandomierzu, Ratusz, w godzinach 8—15 codziennie.

KIELCE

(N) Czwartą rocznicę śmierci Marszałka Piłsudskiego uczęły Kielce pochodem organizacji, które w godzinach wieczornych zgromadziły się przed gmachem Województwa. W godzinę zgonu Wielkiego Marszałka zarządzono 3 min. ciszę, której koniec oznajmiły dzwony wszystkich kościołów i ryk syren fabrycznych. Następnie w sanktuarium złożone zostały liczne wieńce. W uroczystości wzięły udział tłumy mieszkańców, które w wielkim skupieniu słuchały wyjątków z pism Zmarłego. Dokoła miasta płonęły ogniska.

*

(N) W dniu 13 bm. przybył do Kielc ks. Kardynał Hlond, witany na granicy diecezji pod Mniowem przez ks. biskupa sufragana Sonika oraz starostę

Wojciechowskiego. W mieście Dostojnego Gościa powitali uroczystie J. E. Ks. biskup Kaczmarek, pan wojewoda Dziadosz, przedstawiciele władz wojskowych i samorządowych. Przy powitaniu obecne były liczne organizacje oraz tłumy publiczności, wznoszące okrzyki na cześć Prymasa Polski.

O godz. 9.30 Ks. Kardynał celebrował uroczyste nabożeństwo w pełnej asyście, po czym przyjął defiladę wojska i organizacji.

*

(N) W dniu 13 bm. odbyło się zebranie miejscowego Koła Towarzystwa Ziemi Wschodnich, pracującego wydatnie nad zbliżeniem centralnej Polski z jej Kresami Wschodnimi. Na zebraniu tym ukonstytuował się nowy zarząd, do którego weszli pp. Axentowicz, Ślaski, Boroń, Bereźnicki i Jamborko.

*

(N) Koło Przyjaciół Harcerstwa przy I drużynie żeńskiej im. Emilii Plater rozpoczęło na terenie szkoły akcję sprzedaży po niższej cenie cukrów i owoców. Za pieniądze w ten sposób zebrane Koło zakupi obligację Pożyczki O. P.

MIELEC

Wybory do Rady Miejskiej w Mielcu

Na podstawie ustawy z dnia 16 sierpnia 1938 r. o wyborze radnych miejskich (Dz. U. Rz. P. Nr 63 poz. 480) zarządzane zostały wybory do Rady Miejskiej w Mielcu na dzień 4 czerwca 1929 roku.

*

(k) Z ofiarności społeczeństwa mieleckiego w okresie subskrypcyjnym P.O.P. nadmienić należy, że Bank Spółdzielczy w Mielcu subskrybował Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej na kwotę 10.000 zł., wpłacając całą należność gotówką. W tejże placówce subskrypcyjnej młodzież publ. szk. powsz. im. bł. Kingi przez lata zaoszczędzone kwoty w ogólnej sumie 600 zł. subskrybowała również na P. O. P. Na Fundusz Obrony Narodowej natomiast pracownicy f-my „Dźwigar”, zatrudnieni przy budowie bloków mieszkalnych dla Państwowych Zakładów Lotniczych w Mielcu, złożyli kwotę 585.40 zł. Członkowie Powiatowego Cechu Rzemieślniczego ze zbiórki w czasie Walnego Zgromadzenia kwotę 145 zł.

*

Dzień 3-go Maja upłynął w Mielcu pod hasłem miłości dla Armii, a szczególnie lotnictwa, którego skrzydlate ptaki, wyprodukowane w Wytwórni

Płatowców P. Z. L. w Mielcu, osłaniać będą w przyszłości bezpieczeństwo obywateli ziemi mieleckiej.

Uroczystości rozpoczęły się sumą w kościele parafialnym, po której odbyła się jedna z najwspanialszych defilad, jakie kiedykolwiek widział Mielec, a w której wzięły udział wszystkie organizacje społeczne i o charakterze wojskowym ze sztandarami. Na szczególne wyróżnienie zasługuje piękna postawa około 300 junaków P.W. i bardzo liczny udział Ochotniczych Straży Pożarnych, które wystąpiły z kompanią rowerzystów.

Pod Pomnikiem Wolności przemówił do nieprzejrzanego tłumu p. prof. Kania, którego słowa były odzwierciedleniem patriotycznych uczuć społeczeństwa mieleckiego C. O. P.

*

Wpisy do Miejskiego Żeńskiego Gimnazjum Krawieckiego. Dyrekcja Miejskiego Żeńskiego Gimnazjum Krawieckiego w Mielcu, ul. Kilińskiego 25 (parter) rozpoczęła udzielanie informacji i przyjmowanie zgłoszeń do klas I, II i III, w terminie nieprzekraczalnym do dnia 20 maja 1939 r. Kancelaria czynna codziennie od godz. 10 do 13.

SKARŻYSKO

(Wir) Prezydium zarz. Cechu wzięło wszystkich swoich członków do składania w naturze dobrowolnych ofiar. Wynikiem tego złożono 1000 kg. słoniny, wartość której po cenach rynkowych wynosi przeszło 1.750 zł. Zebrana słoninę przekazano na F. O. N. Prezydium Cechu uprzejmie prosi o ogłoszenie powyższego i zarazem wzywa pokrewne komórki tejże samej organizacji do rywalizacji w składaniu dobrowolnych ofiar na F.O.N. w naturze, co będzie podkreśleniem, że Cech Chrześc. Rzeźniczo-Wędliniarski tymi datkami uzupełnia nasze składnice wojskowe, potrzebujące utworzenia zapasów dla naszej Armii.

Należy wierzyć, że piękny czyn skarżyskowskich rzeźników znajdzie wielu naśladowców, którzy nie omieszkają złożyć dobrowolnych ofiar w naturze na F.O.N. z terenu „C.O.P.”

*

W nabożeństwie w 4-tą rocznicę śmierci Wielkiego Marszałka Polski — J. Piłsudskiego, wzięły udział wszystkie organizacje. Wieczorem z inicjatywy Samodz. Oddz. Z-ku Strzeleckiego odbyła się uroczysta żałobna akademія w sali Stow. „Ognisko” przy F. A. Sala była przepelniona. Przemówienie wygłosił p. Fr. Lubczyński, zaś chór

Z.S. pod kier. p. Ir. Szopińskiej wykonał szereg pieśni.

W drugiej części programu odegrany został wyjątek z dramatu „Akropolis” pod reż. St. Janika.

*

(Wir) W niedzielę odbyły się tu trzy wiece przedwyborcze zorganizowane przez „Blok Gospodarczy” w sali „Sokoła” i Kom. P.P.S. i Klas. Zw. Zaw. w sali kina „Europa” i „Bałtyk”. Na wiecu „B-ku Gosp.” przemawiał poseł na Sejm Browiński z Warszawy, zaś na wiecach P.P.S. p. Ćwięk z Radomia i Boczkowska z Warszawy. O ile wiec „Blok Gospodarczy” miał przebieg spokojny i rzeczowy, mieścił w programie przemówienia kandydatów na przyszłych radnych miasta i dyskusję, o tyle wiece P.P.S. miały charakter uszczypliwej krytyki O.Z.N. i „Blok Gospodarczy”.

Na wiecach P.P.S. z wiadomych nam przyczyn nie dopuszczono do dyskusji, a mamy wrażenie, że żydowskie okłaski utwierdziły prelegentów w wierze, iż zapanowali nad salą, który to sukces błędnie na skutek oświadczenia prezesa O.Z.N. inż. Głębińskiego że w wyborach jednak zwycięży „Blok Gospodarczy”, bo tego wymaga sprawa i konieczność. W przyszłą niedzielę odbędzie się głosowanie, a w czwartek i piątek wiece tych ugrupowań, które walczą o palmę pierwszeństwa w uzyskaniu większości mandatów do rady miejskiej. Teraz kolej na społeczeństwo, które musi sobie wyrobić właściwy pogląd na kogo głosować — zapewne na tych, którzy mniej obiecują, a więcej pracują dla dobra i rozwoju miasta i jego znaczenia jako miasta należącego do „C.O.P.”...

*

(Wir) Z inicjatywy Z-ku Tech. Kol. Oddział w Skarż-Kam. i za zgodą D. O.K.P. w Radomiu — zostały zorganizowane kursy pomoc. maszynisty kol. z prawem złożenia egzaminu na maszynistę. Kierownikiem kursu został wyznaczony tech. Jerzy Łukomski — Inicjator kursów. Prelegenci: pp. Sułkowski, Tarnawski, inż. Hałuszczyński, Iwanow instruktor, Szymański i Dobroczyński. Kurs będzie trwał sześć m-cy. Uczęszcza 40-tu słuchaczy. Na kurs zostali przyjęci ci pracownicy kolejowi sł. czynnej, którzy posiadają świadectwa cechowe i ci, którzy ich dotąd nie mają, a przez odbycie kursu braki te uzupełnią wydanymi świadectwami, które pozwolą im osiągnąć prawo zdawania egzaminu na maszynistę kolejowego.

Inicjatywę Z-ku Tech. w Skarż-Kam. pracownicy Wydz. Mechanicznego powitali z radością.

DĘBICA

(o) W dniu 12 maja w Dębicy odbyły się żałobne uroczystości w 4-tą rocznicę śmierci Marszałka J. Piłsudskiego. Uroczystości rozpoczęły się nabożeństwem żałobnym w kościele parafialnym, podczas którego wygłosił rzewne kazanie ks. dziekan W. Kopernicki. Poczty sztandarowe strzelców konnych oraz wszystkich Związków i Organizacji ustawiły się koło katafalku tonącego w kwiatach i sztandarach o barwach narodowych. W godzinach wieczornych ulicami miasta przeszedł capstrzyk orkiestr, a na boisku koszarowym zapłonęły znicze. 3 minutową ciszę ogłosiły syreny fabryk oraz dzwony kościelne.

*

(o) W dniu zamknięcia ogólnej subskrypcji P. O. P. w Dębicy stan zadeklarowanych sum przedstawia się następująco:

K.K.O. Dębica: 5.000 zł, Edward hr. Raczyński: 40.000 zł., Walcownia Metali: 30.000 zł., Wydział Powiatowy w Dębicy: 5.000 zł.

Suma subskrypcyjna łącznie z mieszkańcami miasta wynosi 185.000 zł. Zakłady Fabryczne jak „Stomil-Lignoza” i Zakłady Chemiczne — subskrybowały łącznie ze swymi Centralami w Katowicach, Poznaniu i Warszawie.

*

(o) Dyrekcja nowo powstałej fabryki wyrobów gumowych „Stomil” w Dębicy przygotowuje na dzień 20 maja b.r. podniosłą uroczystość poświęcenia nowych obiektów fabrycznych na terenie C.O.P. Ramy bogatego programu przewidują między innymi specjalny pociąg z Wielkopolski, którym mają przybyć rodziny i znajomi pracowników zatrudnionych w obiektach dębickich.

*

(o) Zarząd Miejski w Dębicy w porozumieniu z Funduszem Pracy przystąpił do budowy nowej arterii komunikacyjnej — która połączy miasto z ośrodkiem fabrycznym Zakładów Chemicznych w Pustyni. Specjalne roboty ziemne i nawierzchnie są już w pełnym toku — tak iż niebawem Dębica posiadać będzie nowoczesną bocznice o wysokim znaczeniu gospodarczo-technicznym. Koszt budowy obliczony jest na 40.000 zł.

OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI

Rocznica śmierci Wodza Narodu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego obchodzona była w naszym mieście b. uroczyście. W godzinach rannych w szkołach powszechnych i średnich różnych typów odbyły się dla dzieci i młodzieży akademie, na których została wszędzie przedstawiona postać nieodżałowanego Twórcy dzisiejszej potężnej Polski z podkreśleniem, że obecną moc i odporność wzięliśmy z ducha i szczytnych wskazań Budowniczego Polski. Obie świątynie ostrowieckie były przepełnione dziećmi, młodzieżą i przedstawicielami społeczeństwa, a kościół św. Michała zgromadził nadto delegacje najrozmaitszych organizacji, przybyłych w większości ze swymi sztandarami, które zajęły miejsce w nawie głównej od katafalku z symboliczną trumną do prezbiterium. O godzinie 11.30 odprawione zostało żałobne nabożeństwo w miejscowej synagodze.

W godzinach wieczornych przedstawiciele Władz miejskich i urzędów oraz organizacji społecznych i młodzieżowych zbrali się w parku miejskim, u stóp pokrytego kwieciami pomnika Marszałka Piłsudskiego, po czym, na odgłos syren fabrycznych i dzwonów, przy zapalonych ogniach odbyła się 3 minutowa chwila milczenia, po której zostały odczytane wyjątki z pism Wodza. Na zakończenie chór „Dzwonu” odśpiewał pieśni oraz Pierwszą Brygadę.

*

W dniu 21 maja r.b. odbędą się w Ostrowcu zgodnie z zarządzeniami Władz wojewódzkich wybory do samorządu miejskiego. Całe miasto zostało podzielone na 5 okręgów, a te znowu na 11 obwodów. We właściwym terminie złożone zostały 4 listy: 3 polskie, pod nazwami: 1) Polskiego Zjednoczonego Narodowo-Chrześcijańskiego Demokratycznego Komitetu Wyborczego, 2) Polskiej Partii Socjalistycznej i Klasowych Związków Zawodowych oraz 3) Katolicko-Narodowego Komitetu Wyborczego. Listy te uwzględniają kandydatów w 4-ch okręgach, natomiast w jednym okręgu niemal całkowicie z ludnością żydowską, została złożona lista Zjednoczonego Bloku Żydowskiego z 16 nazwiskami, wobec czego wybory tu są zbyt liczne, gdyż automatycznie 8 nazwisk stają się radnymi, a pozostałe 8 zastępcami. Były próby wpierw wystawienia tylko 1 listy polskiej, o co czynili zabiegi przedstawiciele Narodowo-Chrześcijańskiego Demokratycznego Komitetu Wyborczego, lecz próby te

nie dały żadnego rezultatu: oba ugrupowania, ze względów „zasadniczych” jak twierdzono, kategorycznie odmówiły zgody na podobną koncepcję, wobec czego Polacy idą do wyborów rozbić na 3 listy.

STOPNICA

(N) Z dniem 15 maja r. b. została uruchomiona nowa linia autobusowa P.K.P. na trasie Kielce-Staszów przez Chmielnik, Gnojno, Szydłów i Kurozwęki. Linia ta posiada ważne znaczenie dla ruchu osobowego na tym odcinku.

*

(N) Staraniem miejscowych działaczy społecznych powstaje we wsi Gnojno spółdzielcza piekarnia, obliczona na wielką produkcję. Nowa piekarnia zaopatrywać będzie w pieczywo pobliskie wsie i miasteczka, przyczyniając się do zwiększenia polskiego stanu posiadania w tej ważnej gałęzi gospodarczej.

PULAWY

Staraniem Koła Kooperatystek i Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych w Puławach zorganizowana została zabawa teneczna, która odbyła się w sali b. kina wojskowego w Puławach z udziałem orkiestry wojskowej. W zabawie wzięło udział około 150 osób, przeważnie młodzieży.

Całkowity dochód, który wyniósł sumę 165 zł., przekazano do Spółdzielczego Banku Społem w Warszawie na r. k. F. O. N. na kupno sanitarek dla Armii.

*

W powiecie puławskim czyni się przygotowania do należytego zorganizowania letnisk. Powiat, posiadający w woj. lubelskim najlepsze warunki do przyjęcia letników, projektuje w r. b. zorganizowanie na letniska 7 wiosek, położonych w pięknych okolicach, mających dużo lasów i miejsc kąpielowych.

W chwili obecnej powiat stara się o kredyt na inwestycje letniskowe.

Gdyby projektowane siedem miejscowości zostały zorganizowane, powiat będzie posiadać aż 13 dobrze przygotowanych miejscowości letniskowych, gdyż obecnie letniska istnieją już w miejscowościach: Nałęczów, Kazimierz, Rudy, Młynki, Józefów, Góra k. Opola.

Podczas lata w każdej miejscowości urzędować będą specjalne komisje, które zapewnią letnikom opiekę, odpowiednie wygody i t. p.

Powyższa akcja zasługuje na szczególną uwagę, gdyż podniesie stan zdrowotny letników a równocześnie polepszy warunki wsi, gdyż cały kapitał pozostanie na terenie wiejskim.

*

W dniu 24 kwietnia odbył się Okręgowy Zjazd przedstawicieli Spółdzielni w sali starostwa w Puławach.

Obecnych na Zjeździe było: 20 deleg. z 18 Spółdzielni oraz dużo gości, zainteresowanych ruchem spółdzielczym.

W czasie obrad poruszono sprawy organizacyjne wewnętrzne, dotyczące wyboru Rady Nadzorczej.

Rozpatrzone budżet, który po stronie wpływów i wydatków zamyka się sumą 1300 zł. oraz ustalono stawkę 0.5 proc. od obrotów.

Specjalnie zastanawiano się nad Pożyczką Obrony Przeciwlotniczej oraz składaniem ofiar na F. O. N.

PP. Kozieł Włodzimierz oraz lustrator p. Grycan Konstanty apelowali do obecnych, by wszystkie placówki Spółdzielcze przeznaczały pewne sumy na F.O.N.

P. Koziołowa w swoim przemówieniu nawoływała kobiety do pracy w ruchu spółdzielczym zaznaczając, że rozwój spółdzielczości w dużym stopniu zależy od gospodyń.

*

(G) W dniu 30 kwietnia odbył się Walny Zjazd Związku Strzeleckiego w sali Starostwa w Puławach w liczbie 80 osób. Obradom przewodniczył p. starosta A. Karczmarczyk.

W czasie obrad poruszono sprawy organizacyjno-wewnętrzne, dotyczące sprawozdań z prac Z. S. za rok 1938 oraz dokonano wyboru nowego prezesa, którym został p. mjr. Paciorek naczelny lekarz wojskowy w Puławach.

Przy zakończeniu Zjazdu p. Hrinkow złożył na F.O.N. obrączkę srebrną, p. Podwyszyńska ofiarowała srebrny Krzyż Zasługi.

Wszyscy przejęci obecną sytuacją polityczną wysłali depeszę do p. Marszałka Rydza-Śmigłego, odzwierciedlając gotowość Z. S. z powiatu puławskiego do służby z bronią w rękę w obronie honoru i granic Rzeczypospolitej.

Obrady zakończono odśpiewaniem pieśni Legionowej „My pierwsza Brygada”.

Ogłaszajcie się w „C O P”

Wiadomości gosp.

Wojewódzka konferencja powiatowych kierowników OTKR w Lublinie

W dniu 6 bm. odbyła się w Lublinie wojewódzka konferencja kierowników OTKR, poświęcona zagadnieniom samopomocy rolnej oraz sprawom organizacyjnym w związku ze zbliżającym się okresem zjazdów powiatowych OTKR.

Konferencja wykazała dalszy silny wzrost organizacji, do której obecnie należy już około 30.000 członków płacących składki. Na omawianej konferencji powiatowi kierownicy OTKR stwierdzili, że nastrój na wsi o ile chodzi o pogotowie wojenne jest pierwszorzędny i panuje jednomyślna opinia wsi woj. lubelskiego, że nie może być mowy z naszej strony o jakimkolwiek ustępstwie na rzecz imperializmu hitlerowskiego.

Rozwój Kółek Rolniczych na terenie woj. kieleckiego

Zrozumienie potrzeby organizowania się i tworzenia własnych placówek celem podniesienia swej wiedzy fachowej, uzyskania wyższej produkcji z gospodarstw wiejskich oraz zdobycia możliwie dobrych cen na artykuły rolne, zrozumienie to wzrasta z roku na rok wśród najszerszych warstw ludności wiejskiej na terenie województwa kieleckiego. Widowym tego dowodem są cyfry statystyczne, określające rozwój Kółek Rolniczych na wspomnianym obszarze. Cyfry te mówią, że kiedy na dzień 31 marca 1938 roku w zasięgu Kieleckiej Izby Rolniczej było czynnych

928 Kółek Rolniczych to w rok później na dzień 31 marca 1939 r. liczba ta wzrosła do 1103 kółek. Również ilość członków zrzeszonych wzrosła w tym samym czasie z 23,167 do 25.638 osób.

Jeżeli chodzi o rozłożenie Kółek Rolniczych w poszczególnych powiatach, to sytuacja przedstawia się następująco: Kielce 52 Kółka Rolnicze, Jędrzejów 63, Busko 80, Częstochowa 92, Kozienice 96, Miechów 72, Opatów 62, Sandomierz 93, Wierzbnik 67, Włoszczowa 38, Zawiercie 40, Radom 66, Pińczów 79, Opoczno 64, Olkusz 64, Końskie 43 oraz Będzin 32 Kółka Rolnicze.

Równocześnie ze wzrostem ilościowym organizacji rolniczych, daje się zauważyć na terenie wsi silny wzrost zainteresowania fachowymi pismami o treści gospodarczej. Czasopism tych Kielecka Izba Rolnicza dostarczała w roku 1938 za sumę 14.200 złotych.

Czy zostanie wykonany plan motoryzacyjny na rok 1939?

P. Wiceminister Inż. Piasecki w swoim wywiadzie prasowym, udzielonym w styczniu roku bieżącego omówił plan motoryzacyjny na rok 1939 stwierdzając, że wytwórczość krajowa samochodów to jest produkcja i montaż, pokryje w roku bieżącym prawie 85% zapotrzebowania. Przypuszczalna produkcja samochodów w roku bieżącym miałyby wynieść: Państwowe Zakłady Inżynierii wyprodukowałyby 4.400 samochodów, Lilpop 5.400 sztuk samochodów, Wspólnota Interesów 3.000 sztuk samochodów. Przypuszczalny zbyt samochodów wyniósłby w kraju w ro-

ku bieżącym około 15.000 sztuk, co istotnie pokryłoby wspomniane 85 proc. zapotrzebowania.

Przez udzielenie koncesji Wspólnoty Interesów, miałyby być automatycznie wstrzymany czysty import wozów niemieckich, co miało spowodować dalsze potanie samochodów marek i typów, produkowanych przez nowego koncesjonariusza. Miało przez to nastąpić unormowanie i ujednolicenie taboru samochodowego w Polsce przy czym istniały wszystkie dane ku temu aby postulat ten został całkowicie zrealizowany.

Dowiadujemy się, że Wspólnota Interesów, która zobowiązała się do zmontowania w roku bieżącym 3.000 sztuk samochodów, nie jest w stanie wykonać tego zadania nawet w 50 proc.

Z uwagi na skomplikowane warunki motoryzacyjne, zainteresowane czynniki państwowe niewątpliwie wyjaśnią sprawę tegorocznego planu motoryzacyjnego. Nie należy bowiem zapominać, że o budowanie montowni w Polsce ubiegają się największe marki samochodowe o zasięgu światowym i nie mamy potrzeby liczyć się z firmami, które zobowiązań swoich nie dotrzymują. (P.A.A.)

Spółdzielnie spożywców pracują

Obroty spółdzielni spożywców w mies. lutym r. bież. w porównaniu z tym samym okresem r. ub. wykazały wzrost o 8 proc. Największy wzrost obrotów wykazują spółdzielnie mieszane 16.5 proc., robotniczo-miejskie 7.3 proc., najmniejsze wiejskie 0.4 proc.

RYSZARD ROTT Skarżysko - Kamienna

ul. Piłsudskiego 51 — Telefon 115

poleca wszelkie artykuły budowlane, opałowe, rolnicze, okucia budowlane i meblowe, artykuły elektrotechniczne, pokosty, oleje, smary, motocykle, rowery.

Do sprzedania Maszyny do wyrobów nowoczesnych dachówek.

Z a k ł a d

Jubilersko - Zegarmistrzowski

Bracia Ofierzyńscy

Skarżysko-Kam., Staszica 14

POLECA WSZELKIE NOWOŚCI
BIŻUTERII PARYSKIEJ

Meble

stylowe i nowoczesne kompletne umeblowania w wielkim wyborze i po cenach przystępnych poleca

Swarzędzka Fabryka Mebli

Brodowski i Schleichert

Skarżysko-Kamienna, Towarowa 24

OKRĘGOWE SPÓŁDZIELCZE
STOWARZYSZENIE SPOŻYWCÓW

„POMOC BRATNIA”

W SANDOMIERZU

Założ. w 1907 r., liczy 4.044 czł.

ZAKŁAD TAPICERSKI

E.STRUŻYŃSKI i S^{KA}

SKARŻYSKO-KAMIENNA

ul. Podjazdowa 17

poleca tapczany, otomany, kozetki oraz wszelkie przybory podróżne i sportowe

SKŁAD ZAKŁADÓW HOHENLOHEGO Sp. Akc. w SANDOMIERZU

Sprzedaje

cegły pełne i pustaki pierwszo-
rzędnej jakości z cegielni Zakła-
dów Hohenlohego koło Katowic

Odlewnia metali półszlachetnych
bronzu, fosforbronzu, mosiądzu,
aluminium oraz białych metali

W. S A W I C K I

Warszawa, Leszno Nr 107
(dom własny)

Telefon Nr 300-25 i 610-76

K o n t o P. K. O. 24.638

Warszawska Odlewnia Metali Półszlachetnych E. MIESZCZAŃSKI, T. JAROSZEWSKI i S-ka

Spółka z ogr. odp.

FABRYKA w WARSZAWIE FABRYKA w C.O.P.

Leszno 119

w Gorzycach

Telefon 5-98-82

poczta Sandomierz II

2-62-66

Telefon 167

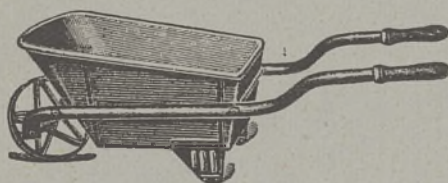
6-45-83

POSADZKI

dębowe, jesionowe, bukowe i taf-
lowe w różnych gatunkach po-
leca i przyjmuje wszelkie
roboty posadzkarskie ■ ■

Zrzeszenie Posadzkarzy Drzewnych „PRACA”

Warszawa, ul. Ceglana Nr 21, telefon 502-35

TACZKI całożelazne różnych wielkości.
KÓŁKA żelazne do tacek drewnianych
w nieprześcignionej jakości i niskiej
cenie, dostarcza

ANTONI DYMNIICKI
w Jarosławiu, ul. Głowackiego
FABRYKA WYROBÓW ŻELAZNYCH

SPÓŁKA ROLNICZO-HANDLOWA SANDOMIERZ

POLECA:

artykuły b u d o w l a n e, węgiel, koks,
nawozy sztuczne, części maszyn rolni-
czych, naczynia kuchenne.

KAMIENIOŁOMY

Kamienie (brukowce i miękkie)
z własnych kamieniołomów lo-
co budowa po cenach przystę-
pnych dostarcza

ZIARKO TEODOR
Sandomierz, Żeromskiego 13.

Zakłady Przemysłowo-Drzewne ROMUALD GIERYCZ

Radom, 1 Maja 3 tel. 11.00

wykonuje skrzynie amunicyjne i tran-
sportowe dla potrzeb wojskowych
oraz roboty stolarsko-budowlane

BUDOWNICTWO

Wykonuje wszelkie roboty
wchodzące w zakres budow-
nictwa z materiałów własnych
i powierzonych

TEODOR ZIARKO
Sandomierz, Żeromskiego Nr 13.

**Prenumer. roczna 7 zł. półroczna 3.75 zł., kwartalna 2 zł.
w Ameryce 2 dol. 20 cent. rocznie.**

OGŁOSZENIA: za całą stronę zł 300, 1/2 str. zł 160, 1/4 str. 80 zł.
1/8 str. zł. 40, drobne 20 gr. za słowo
Dla poszuk. pracy 10 gr. za słowo. Ogłoszenia w tekście 25% drożej.
Za treść ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności

Adres Redakcji i Administracji: Sandomierz
ul. Sokolnickiego 8 Nr tel. 180.

Pocztowe konto rozrach. Sandomierz „C.O.P.” Nr 2
Konto czekowe P. K. O. Nr 145.700

Przedruk dozwolony jedynie z podaniem
źródła — Nadesłanych rękopisów Redakcja
nie zwraca

Redaktor: Wiesław Pisarczyk

Wydawca: Sandomierska Spółka Wyd. Spółdz. z odp. udziałami